



TLAČOVÁ SPRÁVA



Košice 18. február 2026

Orchidey – rastlinné skvosty sa predstavia v plnej kráse v Botanickej záhrade UPJŠ v Košiciach

Botanická záhrada Univerzity Pavla Jozefa Šafárika (UPJŠ) v Košiciach pozýva na výstavu pod názvom *Orchidey – skvosty v ríši rastlín*. Zaujímavosť si ju môžu prezrieť od piatka 20. februára do nedele 8. marca 2026 v skleníkoch botanickej záhrady na Mánesovej 23 v Košiciach. Expozícia bude sprístupnená denne od 9. do 17. hodiny. Vo vestibule záhrady bude zároveň prebiehať predaj rôznych rodov orchideí. Návštevníci sa môžu tešiť aj na originálny aranžmán v presklenej vitríne realizovaný v spolupráci so Strednou odbornou školou poľnohospodárstva a služieb na vidieku.

Počas štrnásteho ročníka výstavy budú môcť návštevníci obdivovať **viac ako 800 kusov orchideí** – najmä zaujímavé hybridy (krížence) rodov ako lišajovec (*Phalaenopsis*), vanda (*Vanda*), cymbídium (*Cymbidium*), dendróbium (*Dendrobium*), črievičkovec (*Paphilopedilum*) a iné. „**K najčastejšie pestovaným orchideám v domácnostiach patria kultivary a krížence rodu lišajovec**, ktoré sú obľúbenými orchideami s atraktívnymi kvetmi. Botanické druhy rodu lišajovec **rastú ako epifytické rastliny v dažďových pralesoch Ázie, Novej Guiney a severnej Austrálie**. Jedným z botanických druhov, ktorý návštevníci budú môcť vidieť aj na našej výstave, je ***Phalaenopsis equestris***. Pochádza z Filipín, hoci sa vyskytuje aj na Taiwane, a je základom mnohých hybridných lišajovcov, ktoré sú dnes v masovej ponuke a predaji. Udáva sa, že je registrovaných viac ako 400 hybridov pochádzajúcich práve z tohto druhu,“ vysvetľuje vedúca Oddelenia tropickej a subtropickej flóry Botanickej záhrady UPJŠ v Košiciach **RNDr. Valéria Kocová, PhD.**

Pozornosť si zaslúži aj orchidea, ktorá vznikla krížením medzi dvomi rodmi – *Cattleya* a *Epidendrum*. Tak vznikol medzirodový hybrid pomenovaný $\times$ *Epicattleya*. Patrí medzi teplomilné epifytické orchidey, ktoré znášajú teplotu od 15 do 30 stupňov Celzia, no tvorba kvetov je podmienená poklesom nočnej teploty o približne 5 stupňov. V našich podmienkach má väčšina tropických orchideí svoje obdobie kvitnutia práve v zime. Napriek tomu **nie je jednoduché pripraviť výstavu so zastúpením širokého spektra rodov orchideí**. Mnohé rody totiž začínajú kvitnúť už v októbri, iné až vo februári. Práve preto časť vystavených rastlín tvoria vlastné výpestky botanickej záhrady a časť pochádza z burzy



v Holandsku. Ide najmä o viacnásobné krížence, ktoré sú pestované v kultúre, nie o rastliny z prirodzených lokalít.



× *Epicattleya*



Phalaenopsis equestris

Hoci sú u nás orchidey mimoriadne populárne a bežne dostupné, odborníci z Botanickej záhrady UPJŠ v Košiciach pripomínajú, že **orchidey vyskytujúce sa voľne v prírode patria medzi ohrozené druhy** najmä kvôli nadmernému zberu, ale aj úbytku prirodzených biotopov týchto rastlín. Preto takmer všetky rody a druhy orchideí boli zahrnuté v druhej prílohe **Dohovoru o medzinárodnom obchode s ohrozenými druhmi** (CITES – Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora) alebo tzv. *Washingtonskej konvencie*, pričom jej prvá príloha (I CITES) zahŕňala menší počet orchideí. Z uvedených dôvodov je komerčný medzinárodný obchod s exemplármi z voľne žijúcich zdrojov zakázaný. **V zbierke Botanickej záhrady UPJŠ sa nachádza 44 botanických druhov orchideí.** Medzi najvzácnejšie patria druhy rodu *Paphiopedilum* a *Phragmipedium* zaradené do prílohy I CITES.

Okrem realizácie ďalšieho úspešného ročníka výstavy orchideí má kolektív univerzitnej záhrady aj iný dôvod na oslavy. **Skleník Viktória bude od 20. februára znovu sprístupnený pre verejnosť.** „Návštevníci okrem výstavy orchideí budú môcť navštíviť skleník Viktória, ktorý bol viac ako pol roka zatvorený z dôvodu rekonštrukcie kúrenia. Sme radi, že sa nám podarilo havarijný stav odstrániť a zabrániť nevyčísliteľným stratám v zbierkovom fonde. Keďže ide o tropický skleník, veľká časť výsadiieb je venovaná práve epifytickým rastlinám, medzi ktoré patria orchidey,“ vysvetľuje a na výstavu pozýva riaditeľ Botanickej záhrady UPJŠ v Košiciach **prof. RNDr. Pavol Mártonfi, PhD.**

Botanická záhrada UPJŠ v Košiciach



Botanická záhrada ako výskumné a pedagogické pracovisko Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach patrí medzi tri slovenské univerzitné botanické záhrady, pričom jej rozlohou, ako aj rozsahom zbierkového fondu sa pýši titulom najväčšej botanickej záhrady na Slovensku. V roku 2025 oslávila svoje 75. výročie od jej založenia, aj keď prívlastok univerzitná jej patrí až od januára 1964.

Mgr. Laura Hoľanová, PhD.

Tlačová referentka a hovorkyňa UPJŠ v Košiciach

V prípade záujmu o podrobnejšie informácie kontaktujte:

RNDr. Andrea Fridmanová, PhD.

Zástupkyňa riaditeľa pre vonkajšie vzťahy Botanickej záhrady UPJŠ v Košiciach

Mánesova 23, 043 52 Košice

E-mail: andrea.fridmanova@upjs.sk

Tel.: + 421 55 234 1672, mob.: +421 917 137 463

Web: <https://www.upjs.sk/pracoviska/botanicka-zahrada/actuality/pozvanka-na-tradicnu-vystavu-orchidei/>